

Міністерство освіти і науки України

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Фізико-математичний факультет
Кафедра методики навчання математики та методики навчання інформатики
Кафедра математики та інформатики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»:
Перший проректор Набока О.Г.

«29» серпня 2019 р.

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА
ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

**здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

спеціальності 014 Середня освіта (Інформатика)

за освітньо-професійною програмою

Середня освіта (Інформатика)

мова навчання українська

Розробники:

Величко В.Є.: доцент кафедри методики навчання математики та методики навчання інформатики ДВНЗ «ДДПУ», кандидат фізико-математичних наук, доктор педагогічних наук, доцент кафедри алгебри.

Федоренко О.Г.: доцент кафедри методики навчання математики та методики навчання інформатики ДВНЗ «ДДПУ», кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики навчання математики та методики навчання інформатики.

Кайдан Н.В.: доцент кафедри методики навчання математики та методики навчання інформатики ДВНЗ «ДДПУ», кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри алгебри.

Стьопкін А.В.: доцент кафедри методики навчання математики та методики навчання інформатики ДВНЗ «ДДПУ», кандидат фізико-математичних наук.

Рецензенти:

Кадубовський О. А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри математики та інформатики ДВНЗ «ДДПУ»

Пучков І.Р. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри природничо-математичних дисциплін та інформатики в початковій освіті ДВНЗ «ДДПУ»

Наскрізна програма з практичної підготовки розглянута і схвалена на засіданнях кафедр: «методики навчання математики та методики навчання інформатики», «математики та інформатики» ДВНЗ «ДДПУ»

Протокол № 1 від «29» серпня 2019 р.

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«29» серпня 2019 р.

протокол № 1

Пояснювальна записка

У системі підготовки здобувача вищої освіти практична підготовка є складовою освітнього процесу, що забезпечує безперервність та послідовність формування вмінь і навичок та професійне становлення майбутніх фахівців.

Педагогічна практична підготовка створює реальні можливості для формування готовності здобувача освіти до проведення навчально-виховної роботи зі школярами, потреби здобувати і застосовувати нові теоретичні і методичні знання й одночасно засвоювати передовий педагогічний досвід. Створюючи умови, максимально наближені до реальних умов самостійної педагогічної діяльності у школі, педагогічна практична підготовка реалізує сприятливі передумови для формування основ професійної майстерності вчителя.

В процесі практичної підготовки закріплюються й поглиблюються теоретичні знання, що були набуті у закладі вищої освіти, виробляються професійні вміння й навички, розвиваються творчі здібності, педагогічне мислення, інтенсифікується процес формування професійних особистісних якостей. Важливого значення набуває розвиток комунікативної культури майбутніх вчителів, формування навичок педагогічної взаємодії та співробітництва.

Метою практичної підготовки є оволодіння здобувачем сучасними практичними методами та формами організації діяльності в галузі майбутньої професії, формування на ґрунті одержаних у процесі навчання теоретичних знань, професійних умінь та практичних навичок для прийняття самостійних рішень під час виконання конкретної роботи, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Основними завданнями практичної підготовки здобувачів є:

- забезпечення найбільш повного залучення здобувачів до організації цілісного освітнього процесу в конкретному закладі освіти;
- створення умов для творчого застосування знань і розвитку професійних умінь;
- надання допомоги в формуванні власних поглядів на різні концепції виховання в сучасній школі та інших дитячих установах;
- активізація потреб майбутнього вчителя в професійно-особистісному саморозвитку та самовдосконаленні;
- формування готовності приймати рішення в інтересах розвитку особистості учня і готовності до інноваційної діяльності у сфері освіти, до оволодіння її засобами;
- розвиток умінь і навичок для успішного здійснення освітнього процесу.

За результатами практичної підготовки у здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

загальні:

- реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність

його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

- зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- здійснювати професійну самореалізацію в закладах середньої освіти;
- знаходити, аналізувати, відбирати, організовувати, перетворювати, зберігати та передавати необхідну інформацію;
- використовувати інформаційно-комунікаційні технології.

спеціальні:

- проєктувальні (складати індивідуальний план практичної підготовки, план-конспект уроку/заняття, виховного заходу, протокол аналізу уроку/заняття, особистісних характеристик учнів/вихованців і класу/групи);
- гностичні (вивчати та оцінювати педагогічний досвід управління освітньою діяльністю засобами навчального предмета, застосувати його в своїй практиці, здійснювати самоосвіту);
- технологічні (оформляти необхідну документацію, вести щоденник спостережень з фіксуванням спостережуваних явищ тощо);
- дидактичні (формувати в учнів/вихованців ключові та предметні компетентності, а також наскрізні вміння);
- методичні (здійснювати підготовку до уроків/занять і позакласних заходів з навчального предмета, складати методичні розробки з навчальних тем і виховних заходів; організовувати матеріально-технічну базу; упроваджувати передовий педагогічний досвід);
- розвивально-виховні (реалізовувати загальноосвітній і соціокультурний потенціал навчального матеріалу заняття; формувати та розвивати інтелектуальну й емоційну сфери особистості учня/вихованця; вирішувати завдання морального, культурного, естетичного, гуманістичного та міжкультурного виховання учнів/вихованців);
- дослідницькі (проводити спостереження та комплексний аналіз занять викладачів, вчителів, вихователів та виявляти оптимальні шляхи їх удосконалення; вивчати, аналізувати та узагальнювати передовий досвід, переносити ефективні прийоми і методи роботи викладачів, вчителів, вихователів в практику своєї педагогічної діяльності; вивчати психолого-фізіологічні особливості учнів/вихованців);
- комунікативні (будувати ефективні комунікативні дії в певному колі ситуацій міжособистісної взаємодії, з урахуванням закономірностей різних форм спілкування і правил поведінки в різних ситуаціях, уміння сформулювати тактичний план і реалізувати його на основі соціальних навичок).

Принципи організації практичної підготовки: єдність теоретичної і практичної підготовки на всіх етапах навчання; єдність загально-педагогічної, психологічної та спеціальної підготовки.

Організація і керівництво практичною підготовкою

Відповідальність за організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням покладається на керівників вищого навчального закладу. Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням здійснює завідувач відділу практичної підготовки університету та керівник практичної підготовки факультету.

Навчально-методичне керівництво і виконання програм практичної підготовки забезпечують відповідні фахові кафедри, кафедри педагогіки та психології. До керівництва педагогічною практичною підготовкою здобувачів освіти залучаються провідні, найбільш кваліфіковані викладачі відповідних кафедр.

Керівник практичної підготовки факультету виконує наступні функції:

- здійснює загальне керівництво; розподіляє бази практичної підготовки, здобувачів освіти по базах практичної підготовки;
- проводить спільно з відповідними кафедрами настановчі та підсумкові конференції з педагогічної практичної підготовки та методичні семінари з керівниками практичної підготовки відповідних фахових кафедр і кафедр педагогіки та психології;
- проводить інструктивно-методичні наради з керівниками, педагогами та вчителями, які залучені до керівництва педагогічною практичною підготовкою від бази практичної підготовки;
- контролює діяльність керівників практичної підготовки від фахових кафедр;
- готує звіт про підсумки педагогічної практичної підготовки по факультету.

Керівник практичної підготовки фахової кафедри (груповий методист) забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед початком практичної підготовки:

- інструктаж для здобувачів освіти про порядок проходження практичної підготовки;
- надання здобувачам освіти необхідних документів (направлення, програми, календарний план, індивідуальні завдання, методичні рекомендації, інші методичні матеріали);
- інформує здобувачів освіти про систему звітності з практичної підготовки (подання письмового звіту, виконання кваліфікаційної роботи, виконання індивідуального завдання, доповідь, повідомлення, виступ на конференції тощо);
- спільно з керівником практичної підготовки від бази практичної підготовки контролює її проходження здобувачами освіти відповідно до програми (ведення табеля відвідування, щоденника,

виконання здобувачами освіти правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, в якому вони проходять практичну підготовку тощо);

- бере участь у роботі комісії з прийому заліку з практичної підготовки, яку очолює завідувач відповідної фахової кафедри;
- складає письмовий звіт про проведення практичної підготовки із зауваженнями та пропозиціями щодо її удосконалення, який подається керівнику практичної підготовки факультету.

Обов'язки безпосередніх керівників, які призначені наказом бази практичної підготовки (навчального закладу), визначаються в договорі про практичну підготовку.

В ньому, зокрема, передбачається:

- підготовка характеристики на кожного здобувача освіти;
- облік виходів здобувачів освіти на практичну підготовку;
- інформування вищого навчального закладу про перебіг практичної підготовки тощо.

Обов'язки здобувачів освіти при проходженні практичної підготовки

- до початку практичної підготовки одержати від факультетського керівника практичної підготовки інформацію щодо порядку оформлення необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практичної підготовки;
- виконувати поточні вказівки керівників практичної підготовки та вимоги, які передбачені програмою практичної підготовки;
- вести щоденник, а по закінченні практичної підготовки своєчасно скласти залік;
- здобувач освіти протягом тижня після закінчення практичної підготовки завершує підготовку необхідних методичних матеріалів (звіт про практичну підготовку, педагогічний щоденник, відгук керівника від бази практичної підготовки, конспекти уроків та ін.).

Підведення підсумків педагогічної практичної підготовки

Підсумки педагогічної практичної підготовки підводяться шляхом складання звіту здобувачами освіти про виконання програм та індивідуальних завдань.

Основним документом щодо завершення педагогічної практичної підготовки є письмовий звіт (відомість-характеристика), підписаний керівником від бази практичної підготовки. Письмовий звіт оформлюється за вимогами, які встановлює університет, з обов'язковим врахуванням єдиного стандарту щодо оформлення документації.

Структура письмового звіту визначається робочою програмою практичної підготовки. В письмовому звіті мають знайти відображення відомості про виконання здобувачем освіти усіх розділів програми практичної підготовки та індивідуального завдання.

Письмовий звіт разом з іншими документами з практичної підготовки (щоденник, характеристика та інші документи), подається на рецензування керівнику практичної підготовки від фахової кафедри.

Звіт з практичної підготовки здобувач освіти захищає (з диференційованою оцінкою) в комісії, склад якої призначається завідувачем відповідної кафедри.

До складу комісії входять керівники практичної підготовки від університету, по можливості, керівники від бази практичної підготовки, викладачі кафедр, які викладають здобувача освіти-практикантам спеціальні дисципліни. Для оцінки додаткових завдань, встановлених кафедрою, до складу комісії можуть включатись викладачі інших кафедр.

Комісія приймає залік у здобувачів освіти протягом десяти днів після закінчення практичної підготовки.

При оцінюванні роботи здобувача освіти враховується також характеристика, яка видана керівником бази практичної підготовки. Загальна оцінка (диференційована) вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку здобувача освіти за підписом групового або факультетського керівника.

Результати практичної підготовки обговорюються на кафедрах, на засіданнях ради факультету.

Здобувача освіти, які не виконали програму практичної підготовки, отримали негативний відгук про роботу, чи незадовільну оцінку при складанні заліку з практичної підготовки, може бути надана можливість проходження практичної підготовки повторно за умов, зазначених вищим навчальним закладом. Коли здобувач освіти повторно отримав незадовільну оцінку з практичної підготовки в комісії, вирішується питання про відрахування здобувача освіти з університету.

Оцінка здобувача освіти за практичну підготовку враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатом підсумкового контролю.

За час навчання на фізико-математичному факультеті здобувач освіти ОП «Середня освіта (Інформатика)» проходять такі види педагогічної практичної підготовки

Вид практичної підготовки	Тривалість практичної підготовки за семестрами (у тижнях)		
	Тижнів	Семестр	ECTS
Навчальна педагогічна (пропедевтична) практика	2	6	3
Педагогічна практика у ЗОШ	4	7	6
Виробнича практика за фахом	2	8	3

Навчальна педагогічна (пропедевтична) практична підготовка (3-ій курс, 6 семестр)

Навчальна педагогічна практична підготовка здобувачів освіти 3-го курсу фізико-математичного факультету присвячена, в основному, вивченню здобувачами освіти особливостей навчально-виховного процесу на уроках інформатики, на позакласних заходах з предметів та різного роду виховних заходах. Даний етап практичної підготовки є базою для наступної виробничої педагогічної практичної підготовки.

Цілі і завдання практичної підготовки

Головною метою навчальної практичної підготовки є розвиток професійно-педагогічних знань та вмінь, індивідуальних творчих здібностей майбутніх вчителів інформатики, формування індивідуального стилю особистості. Цьому сприяє система завдань, яка вимагає глибокого осмислення змісту теоретичних знань.

Здобувач освіти під час навчальної педагогічної практичної підготовки повинні:

- поглиблювати та закріплювати теоретичні знання з педагогіки, психології, загальних та часткових методик, вчитись застосовувати ці знання в навчально-виховній роботі з учнями;
- здійснювати поточне та перспективне планування педагогічної діяльності (навчальної та виховної роботи, діяльності дитячих і молодіжних організацій);
- оволодівати найпростішими методами науково-педагогічних досліджень: спостереження, анкетування, бесіда, вивчення та аналіз робіт учнів, обробка даних;
- спостерігати та аналізувати навчально-виховну роботу;
- оволодівати вміннями самостійної роботи, самоосвіти в плані ознайомлення з новими педагогічними технологіями, альтернативними системами навчання та виховання;
- оволодівати навичками самостійної практичної діяльності: збирати матеріал до написання рефератів, виконання практичних завдань з методики інформатики, курсової роботи, статті або доповіді на науково-методичній конференції.

Зміст практичної підготовки

Зміст діяльності	Форми та методи діяльності	Термін виконання
1	2	3
Ознайомлення із змістом та завданнями практичної підготовки	1. Установча конференція на факультеті. 2. Консультації керівників практичної підготовки та групових методистів. 3. Робота з психолого-педагогічною та методичною літературою.	Перший день практичної підготовки

Ознайомлення із завданнями і основними напрямками роботи школи на сучасному етапі	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бесіди з директором школи, завучами щодо структури управління школою, системи навчально-виховної роботи, режиму роботи, проблем, над якими працює школа. 2. Екскурсії по школі. 3. Закріплення здобувачів освіти за вчителями-предметниками, розподіл по класах. 4. Зустрічі, бесіди з вчителями, учнями відповідних класів. 	Перші два дні
Вивчення матеріальної бази кабінетів інформатики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з наявними в кабінетах наочними посібниками, обладнанням, ТЗН, програмним забезпеченням, відповідні записи до щоденника. 2. Участь в поліпшенні матеріальної бази кабінетів (виготовлення необхідних наочних посібників, розробка дидактичних матеріалів, слайдів, навчальних програм і т. ін.) 	Протягом практичної підготовки
Складання індивідуального плану роботи на період практичної підготовки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з навчальними програмами, календарними планами з інформатики, з планами виховної роботи класних керівників. 2. Консультація у групового методиста щодо складання індивідуального плану. Одержання від вчителів і класних керівників конкретних навчально-виховних завдань. 	Перші два дні
Ознайомлення з професійно-педагогічною діяльністю вчителів-предметників	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відвідування уроків вчителів інформатики в різних класах, оформлення фотографій цих уроків. 2. Бесіди з вчителями. 3. Запис в щоденник календарних планів з інформатики на поточну чверть. 4. Бесіда з завучем та класними керівниками про особливості вивчення та вимоги до ведення шкільної документації. 	Перший тиждень
Аналіз навчально-виховної роботи вчителів-предметників	<ol style="list-style-type: none"> 1. Складання аналізу уроків (бажано, різних вчителів, в різних класах). 2. Групове відвідування та подальше обговорення уроків. 3. Складання фотографій уроків 4. Розробка планів-конспектів уроків. 5. Участь в шкільних педагогічних нарадах, засіданнях методичних об'єднань і т. ін. 	Другий тиждень

Ознайомлення із специфікою діяльності класного керівника	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бесіди з класним керівником. 2. Відвідування класної години і виховних заходів. 3. Бесіди з учнями. 4. Ознайомлення з планом виховної роботи на поточну чверть, запис його до щоденника. 5. Підготовка та проведення виховного заходу. 	Протягом практичної підготовки
Спостереження психологічного характеру	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідження мотивів навчальної діяльності учнів (за допомогою психологічних тестів). 2. Проведення психологічних спостережень та підготовка психолого-педагогічного аналізу одного з уроків. 	Перший тиждень
Громадська робота	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з роботою учнівського самоврядування в класі, школі. 2. Надання допомоги в організації роботи органам учнівського самоврядування в класі та школі. 3. Чергування по школі зі своїм класом. 4. Знайомство з роботою дитячих і молодіжних об'єднань. 	Протягом практичної підготовки
Вивчення позакласної роботи з предметів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з розкладом та змістом занять в гуртках, факультативах. 2. Аналіз відвідування гуртків та факультативів учнями свого класу. 3. Участь в підготовці та проведенні індивідуальних додаткових занять з учнями, що погано встигають та обдарованими дітьми. 4. Підготовка та проведення позакласного заходу з предмету. 	Другий тиждень
Підведення підсумків педагогічної практичної підготовки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оформлення необхідної документації. 2. Здача заліку комісії. 	Тиждень по закінченню практичної підготовки

**Шкала оцінювання діяльності здобувачів освіти
у період педагогічної (пропедевтичної) практичної підготовки**

Виховна робота

1. Відвідування школи на протязі 10 робочих днів	10 балів
2. Ознайомлення з планом виховної роботи класного керівника	1 бал
3. Індивідуальний план роботи з класом	4 бали
4. Психолого-педагогічні спостереження (щоденник)	10 балів
5. Підготовка плану-конспекту та проведення виховного заходу та його аналіз.	15 балів
6. Аналіз відвіданого виховного заходу	5 балів
7. Звіт про практичну підготовку	3 бали
8. Своєчасна подача документації методисту	2 бали
Загальна кількість балів:	50 балів

Мінімальна кількість отриманих балів складає 30 балів

Навчальна робота

1. Ознайомлення з календарним планом з інформатики на поточну чверть	1 бал
2. Щоденник здобувача освіти-практиканта з відмітками про виконання завдань	4 бали
3. Відвідування всіх уроків інформатики у відведеному класі, проведення аналізу одного уроку інформатики	5 балів
4. Фотографії 2-х уроків інформатики, бажано різних вчителів	3+3=6 балів
5. Розробка розгорнутого плану-конспекту одного уроку інформатики	7 балів
6. Розробка позакласного заходу з інформатики	7 балів
Загальна кількість балів:	30 балів

Мінімальна кількість отриманих балів складає 20 балів

Психолого-педагогічна робота

Провести психолого-педагогічний аналіз уроку за запропонованою схемою	
1. Теоретична і методична підготовка	5 балів
2. Аналіз спостережень	5 балів
3. Дослідницька робота	5 балів
4. Складання психолого-педагогічного аналізу	5 балів
Загальна кількість балів:	20 балів

Мінімальна кількість отриманих балів складає 10 балів

Виробнича педагогічна практика у ЗОШ (IV курс, 7 семестр)

Мета виробничої педагогічної практичної підготовки на даному етапі – знайомство здобувачів освіти з навчально-виховним процесом у основній школі та придбання вмінь застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності.

Педагогічну практичну підготовку необхідно розглядати як вид практичної діяльності здобувачів освіти, спрямований на розв'язання різноманітних педагогічних задач. Специфікою цієї діяльності є те, що в ній в більшій мірі у порівнянні з навчально-пізнавальною проводиться ідентифікація з професійною діяльністю вчителя.

В той же час виробнича педагогічна практична підготовка – форма професійного навчання у вузі, мета якої:

- поглибити та закріпити теоретичні знання, які здобувач освіти отримали в університеті, та навчити застосовувати ці знання на практиці в навчально-виховній роботі з учнями;
- озброїти здобувачів освіти вміннями спостерігати та аналізувати навчально-виховну роботу, що проводиться у школі з учнями;
- підготувати здобувачів освіти до проведення уроків з застосуванням методів, які активізують пізнавальну діяльність учнів;
- розвинути та закріпити у здобувачів освіти любов до педагогічної професії, заохотити потяг до вивчення передового педагогічного досвіду і вдосконалення своїх педагогічних здібностей.

Зміст педагогічної практичної підготовки

Здобувачі освіти проходять педагогічну практичну підготовку в 5-9 класах міських та сільських загальноосвітніх шкіл. Вона передбачає:

- ознайомлення здобувачів освіти-практикантів зі школою, її історією та традиціями, вчителями та керівництвом;
- вивчення класу, де здобувач освіти-практикант буде проходити практичну підготовку;
- вивчення стилю роботи класного керівника та вчителів-предметників з інформатики під час відвідування їх уроків, позакласних та виховних заходів;
- складання індивідуального календарного плану-графіка роботи здобувача освіти-практиканта на період педагогічної практичної підготовки;
- підготовку та проведення уроків інформатики;
- аналіз відвіданих та проведених уроків та інших заходів;
- керівництво предметними гуртками та індивідуальною творчою роботою учнів;
- виготовлення наочних посібників або демонстраційних приладів до уроків.

**Шкала оцінювання діяльності здобувачів освіти
у період виробничої педагогічної практики у ЗОШ**

Навчальна робота

1. Детальний звіт про педпрактику з відображенням всіх напрямків роботи	обов'язково
2. Табель обліку виконаної роботи	обов'язково
3. Щоденник студента-практиканта: навчальна робота//методична//індивідуальна	обов'язково
4. Відомість-характеристика студента-практиканта, завірена круглою печаткою (за формою згідно з додатком 1)	обов'язково
5. Відгук про результати проходження педагогічної практики	обов'язково
6. Календарні плани з інформатики на час практики	обов'язково
7. Проведення аналізу уроку інформатики	2 бали
8. Плани-конспекти уроків інформатики (робочий зошит)	обов'язково
9. Підготовка для оцінювання двох конспектів уроків інформатики	2×2=4 бали
10. Підготовка і обов'язкове проведення 8 уроків інформатики	5×8=40 балів
11. Розробка і проведення позакласного заходу з інформатики	4 бали
Загальна кількість балів:	50 балів

Мінімальна кількість отриманих балів складає 30 балів

Виховна робота

1. Складання плану виховної роботи класного керівника на весь період практичної підготовки	3 бали
2. Підготовка двох розгорнутих планів-конспектів та проведення двох класних годин, їх аналіз.	6 балів
3. Підготовка плану-конспекту батьківських зборів. Аналіз проведених батьківських зборів	5 балів 1 бал
4. Розробка сценарію загальношкільного виховного заходу, його проведення з наданням 1 рецензії на проведений здобувачем освіти виховний захід від класного керівника або заступника директора з виховної роботи.	6 балів
5. Проведення додаткової виховної роботи у позаурочний час (індивідуальні бесіди, відвідування учня, екскурсії тощо)	4 бали
6. Взаємовідвідування всіх видів виховних заходів інших здобувачів освіти-практикантів з їх аналізом.	3 бали
7. Звіт з практичної підготовки за запропонованою схемою	2 бали
Загальна кількість балів:	30 балів

Мінімальна кількість отриманих балів складає 20 балів

Психолого-педагогічна робота

Провести психолого-педагогічний аналіз особистості за пропонованою схемою	
1. Теоретична і методична підготовка	2 бали
2. Аналіз спостережень	2 бали
3. Дослідницька робота	3 бали
4. Складання психолого-педагогічної характеристики	3 бали
Загальна кількість балів:	10 балів

Мінімальна кількість отриманих балів складає 5 балів

Самостійна робота зі шкільної гігієни

1. Звіт з роботи зі шкільної гігієни	10 балів
Загальна кількість балів:	10 балів

Мінімальна кількість отриманих балів складає 5 балів

Виробнича практика за фахом (IV курс, 8 семестр)

Мета виробничої практичної підготовки за фахом на даному етапі – знайомство здобувачів вищої освіти з процесом технічної підготовки комп'ютерного класу до навчального процесу, формування вмінь та навичок з діагностування та обслуговування персональних комп'ютерів; підбору необхідного програмного забезпечення; налаштування та підтримки локальної мережі та роботи з електронними засобами організації навчального процесу (електронні журнали, бібліотеки і т.д.).

Виробничу практичну підготовку необхідно розглядати як вид практичної діяльності здобувачів вищої освіти, спрямований на розв'язання технічних задач, які можуть виникнути перед вчителем інформатики у закладах загальної середньої та фахової перед вищої освіти. Специфікою цієї діяльності є те, що в ній проводиться підготовка майбутніх фахівців до вирішення задач технічного характеру, які постають перед ними в процесі професійної діяльності.

В той же час виробнича практика за фахом – форма професійного навчання у закладах вищої освіти, мета якої:

- поглибити та закріпити теоретичні знання, які здобувачі вищої освіти отримали в університеті, та навчити застосовувати ці знання на практиці при роботі в комп'ютерному класі;
- формувати у здобувачів вищої освіти вміння діагностувати та виправляти збої у роботі комп'ютера чи локальної мережі та проводити профілактичні заходи щодо попередження подібних збоїв;
- підготувати здобувачів вищої освіти до використання електронних засобів організації навчального процесу;
- розвинути розуміння необхідності постійного саморозвитку та слідування за трендами у розвитку комп'ютерної техніки та програмного забезпечення.

Зміст виробничої практичної підготовки за фахом

Здобувачі вищої освіти проходять виробничу практику в межах університету на базі лабораторії обчислювальної техніки та інформатики фізико-математичного факультету. Вона передбачає:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними проблемними ситуаціями технічного характеру, які можуть виникнути про роботі вчителя інформатики та методами їх усунення та попередження;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними інструментами, необхідними для обслуговування персонального комп'ютера;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти з основами підбору та інсталювання операційних систем й програмного забезпечення необхідних для навчального процесу;

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними інструментами та засобами обслуговування комп'ютерних мереж;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями створення, підтримки та обслуговування дротових та бездротових локальних мереж;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти з основами інсталювання, підтримки та обслуговування електронних засобів організації навчального процесу такими як електронні бібліотеки, електронні журнали, засоби організації дистанційного навчання та інші.

Шкала оцінювання діяльності здобувачів освіти у період виробничої практичної підготовки за фахом

Інсталювання операційних систем та програмного забезпечення

1.	Налаштування фізичних параметрів персональних комп'ютерів	2 бали
2.	Інсталювання операційних систем сімейства Windows	5 балів
3.	Інсталювання операційних систем сімейства Linux	5 балів
4.	Підбір та інсталювання драйверів пристроїв	3 бали
5.	Підбір та інсталювання програмного забезпечення загального призначення	2 бали
6.	Підбір та інсталювання програмного забезпечення спеціального призначення	2 бали
7.	Підбір та інсталювання програмних засобів для осіб з особливими освітніми потребами	2 бали
8.	Підбір, інсталювання та використання різноманітних утіліт	2 бали
9.	Підбір та інсталювання антивірусних засобів та фаєрволів	3 бали
10.	Профілактика апаратної частини персонального комп'ютера	5 балів
11.	Програмна профілактика операційної системи	4 бали
Загальна кількість балів:		35 балів

Мінімальна кількість отриманих балів складає 25 балів

Створення та налагодження комп'ютерної мережі

1.	Підбір мережевого обладнання для створення дротової локальної мережі	3 бали
2.	Створення та налагодження дротових локальних мереж з постійними та динамічними IP адресами з наступним підключенням локальної мережі до мережі Інтернет.	7 балів
3.	Підбір мережевого обладнання для створення бездротової локальної мережі	3 бали

4.	Створення та налагодження бездротових локальних мереж з постійними та динамічними IP адресами з наступним підключенням локальної мережі до мережі Інтернет.	7 балів
5.	Інсталювання та налаштування програмного забезпечення необхідного для керування локальною мережею та дистанційного доступу до клієнтів.	5 балів
Загальна кількість балів:		25 балів

Мінімальна кількість отриманих балів складає 15 балів

Діагностування збоїв комп'ютера та локальної мережі

1.	Діагностування програмних збоїв	4 бали
2.	Діагностування апаратних збоїв	4 бали
3.	Діагностування збоїв комп'ютера по звуковим сигналам BIOS	4 бали
4.	Діагностування збоїв комп'ютера по BSOD	2 бали
5.	Використання POST Card для діагностування апаратних збоїв	4 бали
6.	Використання Lan тестерів для діагностування збоїв у роботі локальної мережі.	2 бали
Загальна кількість балів:		20 балів

Мінімальна кількість отриманих балів складає 10 балів

Робота з електронними засобами організації навчального процесу

1.	Робота з електронними щоденниками та журналами	4 бали
2.	Налаштування та робота з електронним розкладом	2 бали
3.	Налагодження та наповнення електронної бібліотеки	4 бали
4.	Використання сервісів організації дистанційного навчання	4 бали
5.	Підбір та налаштування програмного забезпечення для організації онлайн зустрічей	2 бали
6.	Створення та налагодження дистанційних курсів в системі дистанційного навчання Moodle	4 бали
Загальна кількість балів:		20 балів

Мінімальна кількість отриманих балів складає 10 балів

Звітна документація

1.	Відомість-характеристика здобувача-практиканта, завірена печаткою факультету (за формою згідно з додатком 2)	Обов'язково
----	--	-------------

Література

1. Закон України "Про освіту" (зі змінами від 06.06.2019 р.).
2. Державний стандарт базової і повної середньої освіти (Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1392).
3. Організація, зміст і проведення практичної підготовки з виховної роботи здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр»: Навчально-методичний посібник для здобувачів та методистів / Укладач Н.Ю. Крутогорська, [За заг. ред. проф. О.В. Кузьміної]. – Слов'янськ, 2016. – 105 с.
4. Концепція розвитку педагогічної освіти [Електронний ресурс] / МОН України // Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 р. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
5. Практичні поради молодому вчителю. Частина 1 / В.Ф. Калошин, Д.В. Гоменюк – Х. : Вид. група «Основа», 2012. – 128 с. – (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 03 (111)).
6. Практичні поради молодому вчителю. Частина 2 / В.Ф. Калошин, Д.В. Гоменюк – Х. : Вид. група «Основа», 2012. – 112 с. – (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 04 (112)).
7. Методика диференційованого навчання / О.С. Казачінер – Харків: Вид. група «Основа», 2017. – 93 [3] с. – (Б-ка журн. «Англійська мова та література»; Вип. 9 (177)).
8. Організація методичної роботи. Частина 1. / Н. К. Духно – Х.: Вид. група «Основа», 2016. – 96 с. – (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 10 (165)).
9. Посібник для креативних учителів. Частина 1 / С. Коломоєць, О. Коломоєць, В. Гонтаренко, Н. Шкідін, І. Федоренко. – Х. : Вид. група «Основа», 2016. – 128 с. – (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 07 (162)).
10. Посібник для креативних учителів. Частина 2 / С. Коломоєць, О. Коломоєць, Н. Шкідін, І. Федоренко, В. Гонтаренко. – Х. : Вид. група «Основа», 2016. – 128 с. – (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 08 (163)).

11. Виховуємо на традиціях / Я. Д. Ласкавцева. – Х. : Вид. група «Основа», **2016**. – 125, [3] с. – (Б-ка журн. «Початкове навчання та виховання»; Вип. 1 (145)).
12. Нові години спілкування. 5-8 класи / Укладач В. М. Андрєєва – Х. : Вид. група «Основа», **2017**. – 112 с. – (Серія «Виховна робота»).
13. Вікова фізіологія та шкільна гігієна: навч.-метод. посібник / укладач. Любов Корінчак. – Умань : ВПЦ «Візаві», **2018**. – 320 с.
14. Ковальчук Г. Я. Вікова фізіологія та шкільна гігієна : практичні заняття : навчальний посібник / Г. Я. Ковальчук, О. М. Лупак. – Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, **2016**. – 135 с.
15. Філь В. М., Лупак О. М. Вікова анатомія та фізіологія: методичні рекомендації до практичних робіт. – Дрогобич : Видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, **2017**. – 138 с.
16. Ковальчук Г. Я., Лупак О. М. Вікова фізіологія та шкільна гігієна: методичні матеріали до самостійної роботи студентів / Галина Ярославівна Ковальчук, Оксана Миколаївна Лупак. – Дрогобич: редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, **2018**. – 151 с.
17. Заходи екологічного спрямування [Текст] / Укладач Н. І. Павлюк. – Х. : ВГ «Основа», **2016**. – 80 с.: іл., табл. – (Серія «Бібліотека журн. „Географія“»; Вип. 12 (156)).
18. Будьмо здорові! (сценарії виховних заходів здоров'язбережувального спрямування). – Х. : Вид. група «Основа», **2015**. – 128 с. – (Серія «Виховна робота»).
19. Здоров'я та безпека школяра. Тренінгові технології: навч.-метод. посіб. [Текст] / Л. В. Туріщева. – Х. : ВГ «Основа», **2015**. – 127 [1] с. : іл., табл. – (Серія «Психологічна служба школи».)
20. Інтегровані проекти. Здоров'я і безпека / автор-укладач В. І. Садкіна – Х. : Вид. група «Основа», **2018**. – 175, [1] с. : іл., табл. – (Серія «Ключові компетентості»).
21. Психічне та фізичне здоров'я школярів. / Автор-укладач Л. В. Туріщева – Х. : Вид. група «Основа», **2011**. – 128 с. – (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 11 (107)).

22. Працюємо з «особливою» дитиною у «звичайній» школі / К.А. Дмитренко, М. В. Коновалова, О. П. Семиволос. – Х. : ВГ «Основа», **2018**. – 120 с. : табл., схеми, рис. – (Серія «Нові формати освіти»).
23. Інноваційні педагогічні технології навчання дітей з особливостями розвитку. / О.С. Казачінер. – Харків : Вид. група «Основа», **2018**. – 96 с. – (Б-ка журн. «Англійська мова та література»; Вип. 11 (191)).
24. Інформаційно-освітній простір для навчання дітей з особливими потребами / О.С. Казачінер, Ю.О. Вірич. – Харків : Вид. група «Основа», **2018**. – 94 [2] с. – (Б-ка журн. «Англійська мова та література»; Вип. 12 (1992)).
25. Мокрогуз О.П. Роль мультимедійних засобів у формуванні інформаційної компетентності. – Х. : Вид. група «Основа», **2017**. – 95 [1] с. – (Б-ка журн. «Історія та правознавство». Вип. 5 (161)).
26. Харитоненко Н. В. Інформатика. 6 клас. Мій конспект. Нова програма. – Х. : Вид. група «Основа», **2018**. – 128 с. – (Серія «Мій конспект»).
27. Свистунова Т. М. Інформатика. 7 клас. – Х. : Вид. група «Основа», **2016**. – 77, [3] с. – (Серія «Мій конспект»).
28. Комиза О. В. Інформатика. 7 клас. Мій конспект. Нова програма. – Х. : Вид. група «Основа», **2018**. – 112 с. – (Серія «Мій конспект»).
29. Харитоненко Н. В. Інформатика. 8 клас. Мій конспект. Нова програма. – Х. : Вид. група «Основа», **2017**. – 157 [3] с. — (Серія «Мій конспект»).
30. Табарчук І. В., Папернова Т. В. Інформатика. 9 клас. Мій конспект. Нова програма. – Х. : Вид. група «Основа», **2018**. – 206[2] с. – (Серія «Мій конспект»).

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Архів журналу «Класному керівнику. Усе для роботи»
<https://journal.osnova.com.ua/archive/31/>

Архів журналу «Виховна робота в школі»
<https://journal.osnova.com.ua/archive/2/>

Архів журналу «Шкільному психологу. Усе для роботи»
<https://journal.osnova.com.ua/archive/32/>

Науковий журнал з проблем медичної екології, гігієни, охорони здоров'я та екологічної безпеки «Довкілля та здоров'я» (архів номерів 2005-2019 рр.).

<http://www.dovkil-zdorov.kiev.ua/Publ/dovkil.nsf/all/arhiv?opendocument>

Офіційний сайт ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМНУ»

<http://www.health.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
www.moz.gov.ua.

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
<http://mon.gov.ua>

Архів журналу «Інформатика в школі»
<https://journal.osnova.com.ua/archive/27/>

Електронні версії підручників з інформатики

<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/4-klas/9nformatika-4-klas/>

<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/5-klas/9-nformatika-5-klas/>

<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/6-klas/3-nformatika-6-klas/>

<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/8-klas/nformatika-8-klas/>

<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/9-klas/7-nformatika-9-klas/>

<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/10-klas/17-nformatika-10-klas/>

<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/11-klas/19-nformatika-11-klas/>

**ВІДОМІСТЬ-ХАРАКТЕРИСТИКА
(З ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ)**

Здобувач _____ курс _____
факультет _____ проходив (ла) практичну підготовку
з _____ по _____ 20__ р. у школі № _____ м. (р-на)
_____ і виконував (ла) таку роботу:

I. РОБОТА КЛАСНИМ КЕРІВНИКОМ

- а) перевірка щоденників _____ (шт.);
- б) відвідування учнів _____ (осіб);
- в) робота з батьками _____ (осіб);
- г) чергування у школі _____ (днів);
- г) позашкільна робота з учнями _____ (днів).

1. Бесіди на теми (тематика) _____

2. Класні збори (тематика) _____

3. Екскурсії (місце, тематика) _____

4. Робота з класом у школі, місті _____

5. Випущено газет, монтажів _____, альбомів _____

6. Написав характеристику _____ (учня, класу)

7. Провів вечір, позакласний збір та ін., що оцінено на _____

(яка тема, скільки було присутніх)

8. Оцінка роботи класного керівника _____
(підпис)

II. РОБОТА З МЕТОЮ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ВЧИТЕЛЮ

а) перевіряв _____ домашніх _____ контрольних робіт _____

б) займався з відсутніми учнями _____
_____ (їх прізвища)

з предмету _____, результати _____

в) займався з відмінниками, здібними _____

г) виготовив наочностей _____

г) провів занять _____

д) провів _____ вечорів на теми _____
_____ конференцій _____

е) інші види навчальної позакласної роботи _____

Обґрунтування роботи студента з метою надання допомоги вчителю _____

Оцінка _____ Підпис учителя _____

III. ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

1. Тема _____	Клас _____	Оцінка _____
2. Тема _____	Клас _____	Оцінка _____
3. Тема _____	Клас _____	Оцінка _____
4. Тема _____	Клас _____	Оцінка _____
5. Тема _____	Клас _____	Оцінка _____
6. Тема _____	Клас _____	Оцінка _____
7. Тема _____	Клас _____	Оцінка _____
8. Тема _____	Клас _____	Оцінка _____
9. Тема _____	Клас _____	Оцінка _____

IV. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ СТУДЕНТА

Загальна підготовка студента до проведення пробних уроків: організація пробних уроків, загальна теоретична підготовка студента: _____

Готовність до практичної підготовки в цілому і до педагогічної професії, ступінь виконання програми практичної підготовки _____

Загальний розвиток і культура студента _____

V. ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЗА ПРАКТИЧНУ ПІДГОТОВКУ _____

1. Методист зі спеціальності _____	оцінка _____	підпис _____	/ _____ /
2. Методист з педагогіки _____	оцінка _____	підпис _____	/ _____ /
3. Методист з психології _____	оцінка _____	підпис _____	/ _____ /
4. Методист із шкільної гігієни _____	оцінка _____	підпис _____	/ _____ /

Факультетський керівник _____ / _____ /
підпис прізвище, ініціали

М.П.

ДИРЕКТОР ШКОЛИ _____ / _____ /
підпис прізвище, ініціали

ВІДОМІСТЬ-ХАРАКТЕРИСТИКА (З ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ)

Здобувач _____ курс _____
факультет _____ проходив (ла) виробничу
практичну підготовку за фахом з _____ по _____ 20__ р. на базі
фізико-математичного факультету ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний
університет» та виконував (ла) таку роботу:

I. ІНСТАЛЮВАННЯ ОПЕРАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1.	Налаштування фізичних параметрів персональних комп'ютерів	
2.	Інсталювання операційних систем сімейства Windows	
3.	Інсталювання операційних систем сімейства Linux	
4.	Підбір та інсталювання драйверів пристроїв	
5.	Підбір та інсталювання програмного забезпечення загального призначення	
6.	Підбір та інсталювання програмного забезпечення спеціального призначення	
7.	Підбір та інсталювання програмних засобів для осіб з особливими освітніми потребами	
8.	Підбір, інсталювання та використання різноманітних утіліт	
9.	Підбір та інсталювання антивірусних засобів та фаєрволів	
10.	Профілактика апаратної частини персонального комп'ютера	
11.	Програмна профілактика операційної системи	
	Загальна кількість балів:	

II. СТВОРЕННЯ ТА НАЛАГОДЖЕННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ МЕРЕЖІ

1.	Підбір мережевого обладнання для створення дротової локальної мережі	
2.	Створення та налагодження дротових локальних мереж з постійними та динамічними IP адресами з наступним підключенням локальної мережі до мережі Інтернет.	
3.	Підбір мережевого обладнання для створення бездротової локальної мережі	
4.	Створення та налагодження бездротових локальних мереж з постійними та динамічними IP адресами з наступним підключенням локальної мережі до мережі Інтернет.	
5.	Інсталювання та налаштування програмного забезпечення необхідного для керування локальною мережею та дистанційного доступу до клієнтів.	
	Загальна кількість балів:	

III. ДІАГНОСТУВАННЯ ЗБОЇВ КОМП'ЮТЕРА ТА ЛОКАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ

1.	Діагностування програмних збоїв	
2.	Діагностування апаратних збоїв	
3.	Діагностування збоїв комп'ютера по звуковим сигналам BIOS	
4.	Діагностування збоїв комп'ютера по BSOD	
5.	Використання POST Card для діагностування апаратних збоїв	
6.	Використання Lan тестерів для діагностування збоїв у роботі локальної мережі.	
	Загальна кількість балів:	

IV. РОБОТА З ЕЛЕКТРОННИМИ ЗАСОБАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

1.	Робота з електронними щоденниками та журналами	
2.	Налаштування та робота з електронним розкладом	
3.	Налагодження та наповнення електронної бібліотеки	
4.	Використання сервісів організації дистанційного навчання	
5.	Підбір та налаштування програмного забезпечення для організації онлайн зустрічей	
6.	Створення та налагодження дистанційних курсів в системі дистанційного навчання Moodle	
	Загальна кількість балів:	

V. ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЗА ПРАКТИЧНУ ПІДГОТОВКУ _____

Методист зі спеціальності _____ / _____ /
підпис прізвище та ініціали

М.П.

ДЕКАН ФАКУЛЬТЕТУ _____ / _____ /
підпис прізвище та ініціали